

RMK ohutusjuhend metsamasinaga töötamisel

1. Üldsätted

Juhend kehtestab nõuded metsamasinatega töötamisel.

2. Mõisted

Juhendis kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 2.1. töövahend – masin, seade, transpordivahend, tööriist või muu tööks kasutatav vahend;
- 2.2. piirkonna juht – struktuuriüksuse piirkonda juhtiv töötaja, kes sõlmib, muudab ja lõpetab piirkonna töötajaga töölepingu (MKO, MKT, TMO);
- 2.3. otsene juht – juht, kes annab vahetult töötajale tööülesandeid ja kontrollib nende täitmist;
- 2.4. metsamasin – harvester, forvarder, metsamajanduslikuks tööks kohandatud põllumajanduslik traktor ja maapinna ettevalmistamise masin.

3. Tööohutuse üldnõuded

- 3.1. Kõigile töötajatele korraldatakse enne tööle asumist juhendamine ja väljaõpe.
- 3.2. Struktuuriüksuse juht või piirkonna juht lubab töötaja tööle, kui ta on veendunud, et töötaja tunneb töötervishoiu ja tööohutuse korraldust ning oskab ohutuid töövõtteid praktikas rakendada.
- 3.3. Lubatud on teha ainult seda tööd, milles töötajat on juhendatud ja mille ohutuid töövõtteid ta tunneb.
- 3.4. Töötajal on õigus keelduda tööst, millega toimetulekus ja mille ohutusnõuete tagatuses ta ei ole kindel ning ta on kohustatud sellest viivitamatult teavitama otsest juhti.
- 3.5. Metsakasvatustel raietel peab töötaja omama vastavalt „Harvesterioperaator, tase 4“ või „Forvarderioperaator, tase 4“ kutsetunnistust.
- 3.6. Töötaja tohib kasutada ainult vastavaks tööks ettenähtud ja töökorras töövahendit. Keelatud on kasutada töövahendit, mille käsitlemiseks puuduvad töötajal oskused ja mille kasutamiseks ei ole töötajat teavitatud ohutustest töövõtetest.
- 3.7. Märkates tööohutusnõuete rikkumist teiste töötajate poolt, peab töötaja viivitamatult juhtima sellele tähelepanu, rikkumise jätkumisel teavitama otsest juhti.
- 3.8. Töökohale ei tohi lubada kõrvalisi isikuid.
- 3.9. Kui töötamisel võib ohtu sattuda tööobjektile viibivate isikute elu või tervis, tuleb tööd koheselt peatada.
- 3.10. Raielangil ja raadamisobjektidel töötamise ajal töökohustusi täitvad isikud peavad masinast väljas olles kandma tähtaegset tööstuslikku kaitsekiivrit (EN 397) ja demaskeerivat värvi riietust (nt ohutusvest, helkurvest).
- 3.11. Töötaja peab teavitama otsest juhti kõigest töö ajal märgatud rikestest või puudustest.
- 3.12. Töötajal on tööandja poolt väljastatud töövahendite ja isikukaitsevahendite kasutamine lubatud ainult tööülesannete täitmisel.
- 3.13. Metsamasinasse kõrvalisi isikuid lubada ei tohi.
- 3.14. Metsamasina juhtimist on keelatud üle anda kõrvalisele isikule.
- 3.15. Metsamasina operaator peab töö ajal olema ettevaatlik, tähelepanelik ja mitte tegelema kõrvaliste asjadega.
- 3.16. Metsamasinas peab olema mobiiltelefon ja tähtaegne esmaabipakk.
- 3.17. Metsamasinate liiklemine avalikel teedel peab toimuma vastavuses õigusaktide nõuetega.

- 3.18. Metsamasinate tehniline seisukord peab vastama õigusaktide nõuetele.
- 3.19. Metsamasin peab olema alati tehniliselt korras ja vastavuses tootja nõuetega, mis on märgitud tootja kasutusjuhendis iga masina margi ja tüübi jaoks.
- 3.20. Turbapinnasel töötav masin peab olema komplekteeritud seadmetega, mis välistavad väljalaskegaasis sädemete olemasolu.
- 3.21. Kabiinita metsamasinaga on metsatööl töötamine keelatud.
- 3.22. Sõiduk, millega töötaja töökohale saabus, tuleb parkida töökohalt lahkumise suunas, et õnnetuse korral saaks kiiremini tegutseda.

4. Metsamasinaga töötamine

- 4.1. Metsamasinaga töötades on töötaja kohustatud:
 - 4.1.1. kabiinist väljas olles kasutama järgnevaid isikukaitsevahendeid:
 - 4.1.1.1. tähtaegset tööstuslikku kaitsekiivrit (EN 397);
 - 4.1.1.2. kinniseid tugevama konstruktsiooniga libisemist takistava tallaga jalanõusid;
 - 4.1.1.3. demaskeerivat värvi riietust (nt ohutusvest, helkurvest);
 - 4.1.2. kontrollima metsamasina tehnilist seisukorda ja viima läbi igapäevast hooldust;
 - 4.1.3. mootori häirete tekkimisel või metsamasina ebanormaalse müra või kloppimise esinemisel peatama masina ja selgitama välja põhjuse;
 - 4.1.4. kontrollima kardaan- ja teiste ülekannete kaitseümbriste olemasolu vastavust tootja nõuetele;
 - 4.1.5. kontrollima roolimehhanismide, pidurite, haakeseadiste, valgustusseadiste seisukorda;
 - 4.1.6. kontrollima hüdroüsteemi töötamist ja voolikute kinnitusi;
 - 4.1.7. kontrollima masinale lisatavate ja monteeritud tööseadmete korrasolekut;
 - 4.1.8. kontrollima tulekaitsevahendite ja signaliseerimissüsteemide olemasolu ning korrasolekut;
 - 4.1.9. kontrollima elektrijuhtmete ja valgustusseadmete isolatsiooni korrasolekut;
 - 4.1.10. kontrollima jahutusvedeliku, kütuse ja õlide taset;
 - 4.1.11. hoidma kabiin ja selle klaasid puhtana ning mitte hoidma kabiinis kõrvalisi esemeid;
 - 4.1.12. seiskama mootori, kui alustatakse metsamasina tehnilist hooldamist või rikete kõrvaldamist;
 - 4.1.13. veenduma enne metsamasinaga liikuma hakkamist, et selle ees, all, vahel ega taga ei ole kõrvalisi isikuid ega teisi masinaid;
 - 4.1.14. vajadusel kasutama signaali liikuma alustamisel ja töötamise ajal;
 - 4.1.15. olema ettevaatlik kurvides ja järsakute ääres sõites;
 - 4.1.16. informeerima vahetuse üleandmisel teist töötajat metsamasina tööorganite seisukorrast ja kõigist riketest ning nende kõrvaldamiseks rakendatud abinõudest;
 - 4.1.17. rikke korral peatama tööd ja teavitama otsest juhti.
- 4.2. Harvesteriga töötades on lisaks töötaja kohustatud:
 - 4.2.1. langetama raielangil kõik puud, mis võivad ohustada teisi metsas viibijaid;
 - 4.2.2. peatama langetamise, kui kõrvaline isik siseneb ohtlikusse tsooni (≤ 50 meetrit puu langetamise kohast);
 - 4.2.3. rajama kokkuveoteed selliselt, et oleks tagatud ohutu kokkuvedu.
- 4.3. Forvarderiga või kokkuveoks kohandatud põllumajandusliku traktoriga töötades on lisaks töötaja kohustatud:
 - 4.3.1. kabiini tagumise klaasi võrestama, kui ta kasutab kokkuveol trossi või haaratsit;
 - 4.3.2. peatama töö, kui 10 m raadiuses on kõrvalisi isikuid.
- 4.4. Puidu laadimisel virna on lisaks töötaja kohustatud:

- 4.4.1. ladustama notid virna viisil, mis tagab, et notid ei hakkaks veerema;
 - 4.4.2. ladustama notid virna viisil, mis tagab, et virn ei hakkaks vajuma;
 - 4.4.3. ladustama notid virna viisil, et virna teepoolsem ots oleks tasane ($\pm 20\text{cm}$);
 - 4.4.4. ladustama notid virna viisil, mis tagab teiste liiklejate ohutuse;
 - 4.4.5. peatama ladustamise, kui virna ja metsamasina vahel on kõrvalisi isikuid;
 - 4.4.6. mitte üle koormama hüdromanipulaatorit;
 - 4.4.7. ladustamise ajal tähistama piirkonna vajadusel hoiatavate märkidega.
- 4.5. Metsamasinaga töötamisel on keelatud:
- 4.5.1. avada liikumise ajal metsamasina kabiini ust või end välja küünitada külgaknast;
 - 4.5.2. puudutada pöörlevaid mehhanisme ja ülekandeid, kõrvaldada rikkeid, määrada ja puhastada mehhanisme mootori töötamise ajal;
 - 4.5.3. töötada metsamasinal, mille signaal pole korras ja valgustus on halb;
 - 4.5.4. kõrvalistel isikutel sõita metsamasina raamil, laadimisseadmetel ja veetaval metsamaterjalil;
 - 4.5.5. minna metsamasinale või tulla sealt maha liikumise ajal;
 - 4.5.6. töötada kohtades, kus vahemaa metsamasina kõrgeima osa ja elektriliini vahel on alla 2 m;
 - 4.5.7. vahetada käike, kui metsamasin liigub ohtlikul kallakul;
 - 4.5.8. olla vintsimise ajal trossile lähemal kui on trossi pikkus või ületada trossi;
 - 4.5.9. kinni või lahti haakida trossi metsamasina liikumise ajal;
 - 4.5.10. laadida äikese ajal lagedal alal puitu;
 - 4.5.11. soojendada lahtise tulega mootorit, õli või kütust.